

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Meie 27.01.2025 nr 13-3/165-2

Riigi eriplaneeringu taotluse kohta arvamuse küsimine

Austatud minister

Fermi Energia AS esitas 14.01.2025 Majandus- ja Kommunikatsiooniministariumile (MKM) taotluse algatada riigi eriplaneering (REP) ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). REPi eesmärgiks on koostada riigi eriplaneering, et valida asukoht ning kavandata Eestisse VMR (väike moodulreaktor) tehnoloogial põhinev tuumaelektrijaam (TEJ) nimivõimsusega 600 MW, mis koosneb kahest tuumareaktorist (2x300MW).

Tuumaelektrijaama kavandamise eesmärk on panustada olulisel määral Eesti ja regiooni kindla süsinikvaba energia varustuskindlusse.

Arendaja on esitanud koos taotlusega garantiikirja, millega kinnitab tuumaelektrijaama REP koostamiseks läbiviidava hankemenetluse tulemusel parima pakkujaga sõlmitava hankelepingu alusel töövõtjale tasumise.

Taotlusega on võimalik tutvuda Majandus- ja Kommunikatsiooniministariumi dokumendiregistris (<https://adr.rik.ee/mkm/dokument/16494043>). Taotluse juurde kuuluvad ka lisad, millest enamus sisaldab ärisaladust ning on seetõttu asutusesiseseks kasutamiseks. Juhul, kui soovite nendega tutvuda, esitage vastavasisuline taotlus käesoleva kirja lõpus toodud kontaktisikule ning Teile antakse juurdepääs.

Käesoleva kirjaga palume Teil enda asutuse ning valitsemisala asutuste pädevusvaldkonnast tulenevalt esitada vastused **allpool toodud küsimustele**, milles toodud teave on vajalik planeeringu algatamise või algatamata jätmise otsustamiseks.

I Riigi eriplaneering

Riigi eriplaneeringu regulatsioon on toodud planeerimisseaduse neljandas peatükis. Riigi eriplaneering on Vabariigi Valitsuse algatatav ja kehtestatav planeering, mis on kehtestamise korral aluseks ehitusprojekti koostamisele. Riigi eriplaneeringu koostamisel on KSH kohustuslik.

Riigi eriplaneeringu regulatsiooni kohaselt koosneb planeeringu menetlus kahest osast. Esmalt valitakse alternatiivide võrdluse teel kavandatavale ehitisele parim võimalik asukoht. Juhul kui sobilik asukoht leitakse, koostatakse väljavalitud asukohta detailne lahendus, mis on oma olemuselt sarnane detailplaneeringule. Kehtestatud riigi eriplaneering on ehitusprojekti koostamise aluseks. Ehitusloa annab riigi eriplaneeringu alusel Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

Riigi eriplaneeringu koostamise korraldajaks on reeglina Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM). MKM korraldab planeerimisseaduse alusel planeeringu koostamist, valmistades Vabariigi Valitsusele ette planeeringu kaalutusotsuste asjaolud. Muuhulgas on MKM-i kohustuseks valmistada ette kaalutlused riigi eriplaneeringu algatamiseks või algatamata jätmiseks, tuginedes erinevate valdkondade seisukohtadele.

II Riigi eriplaneeringu objekt

Planeerimisseaduse § 27 lõike 1 kohaselt on riigi eriplaneeringu eesmärk sellise olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamine, mille asukohta valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Riigi eriplaneering koostatakse eelkõige maakonnaülestes huvide väljendamiseks riigikaitse ja julgeoleku, energeetika, gaasi transpordi, jäätmemajanduse ning maavarade kaevandamise valdkonnas või eespool nimetatud huvide väljendamiseks avalikus veekogus ja majandusvööndis.

Planeerimisseaduse § 27 lõike 2 alusel tuleb riigi eriplaneering koostada riigi territooriumi või selle osa kohta riigimaantee, avaliku raudtee, torujuhtme, mille töörohk on üle 16 baari, sealhulgas gaasitrassi, samuti rahvusvahelise lennujaama, rahvusvahelise sadama, riigikaitse või julgeolekuasutuse ehitise, elektriijaama elektrilise nimivõimsusega alates 150 megavatti, kõrgepingeliini alates pingest 110 kilovolti, ohtlike jäätmete lõppladustuspaiuga ning nende toimimiseks vajalike ehitiste püstitamiseks, kui ehitis vastab planeerimisseaduse § 27 lõikes 1 nimetatud tingimustele.

Eeltoodud sätetest nähtub, et riigi eriplaneering tuleb koostada eelkõige juhul, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukohta valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Sellepärast küsime:

Küsimus 1. Kas taotluses kirjeldatud tuumaelektriijaama asukohta valiku või toimimise vastu esineb suur riiklik või rahvusvaheline huvi? Juhul, kui kirjeldatud huvi on Teie hinnangul tuvastatav, siis palun põhjendage, milles selline huvi seisneb ning selgitage, millistes riiklikes strateegiadokumentides on huvi väljendatud.

III Riigi eriplaneeringu planeeringuala

Taotleja esitatud taotluses on näidatud kavandatava tuumaelektriijaama planeeringuala.

Küsimus 2. Kas taotluses esitatud planeeringuala on asjakohane kavandatava tuumaelektriijaama ehitamiseks ja käitamiseks vajaliku taristu planeerimiseks? Kui leiate, et planeeringuala peaks olema taotluses näidatust erinev, siis palun põhjendage enda arvamust ja esitage joonis(ed) sobiva planeeringuala piiriga.

IV Riigi eriplaneeringu algatamata jätmise alused

Planeerimisseaduse § 28 lõikega 2 sätestatakse riigi eriplaneeringu algatamata jätmise alused. Eelkõige ei algatata riigi eriplaneeringut juhul, kui:

- 1) on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine tulevikus ei ole võimalik;
- 2) selleks on muu ülekaalukal avalikul huvil põhinev põhjus või;
- 3) planeeringu koostamise korraldaja eelarves puuduvad vahendid planeeringu koostamise, koostamise tellimise ja mõjude hindamisega kaasnevate kulude kandmiseks ja planeeringu koostamisest huvitatud isik selliseid kulusid ei kannan.

Küsimus 3. Kas esineb asjaolusid, millele tuginedes on ilmne, et taotluse alusel agatatava planeeringu elluviimine ei ole tulevikus võimalik? Juhul, kui Teile on ilmne, et planeeringuga kavandatava elluviimine ei ole tulevikus võimalik, siis palun põhjendage enda seisukohta. Kui Teile valitsemisalast lähtuvalt on planeeringu algatamata jätmiseks muu ülekaalukal avalikul huvil põhinev põhjus või muu seaduses nimetatud põhjus, siis palun selgitage enda seisukohta.

V Riigi eriplaneeringu koostamiseks vajalikud uuringud ja keskkonnalaad

Selleks, et juba planeeringu algatamise hetkel oleks teada, millistele küsimustele tuleb planeeringu koostamisel tähelepanu pöörata ning kuidas need võiksid mõjutada näiteks planeeringu ajakava, palume teilt infot uuringute ja analüüside kohta, mis on eeldatavasti vajalikud planeeringu

koostamiseks ja mõjude hindamiseks.

Küsimus 4. Juhul, kui Vabariigi Valitsus otsustab riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH algatada, siis:

- 1) millised uuringud on vajalikud planeeringu koostamiseks ja KSH läbiviimiseks? Palun põhjendage iga uuringu eesmärki, vajalikkust, kestust ja andke uuringu orienteeruv maksumus;
- 2) millised on Teie ettepanekud keskkonnaseireks, mis võiks vajalikud olla juba enne planeerimistegevuse algatamist (nt täiendavate algandmete kogumine, vms). Palun selgitage seire eesmärki ja vajalikkust;
- 3) millised keskkonnalaod on vajalikud uuringute tegemiseks?

VI Riigi eriplaneeringu algatamise tingimused

Küsimus 5. Kui leiate, et taotluse kohase riigi eriplaneeringu koostamise ja KSH saab algatada ainult teatud tingimustel, siis palun iga seatavat tingimust põhjendada. Samuti palun markeerige kõik riskid, mida planeeringu ja KSH algatamine Teie pädevusest lähtudes võib kaasa tuua.

VII Riigi eriplaneeringu algatamise taotluse sisu

Küsimus 6. Kui MKM-le taotleja poolt esitatud taotluse sisu ei ole teie hinnangul piisav taotluse nõuete- ja asjakohasuse¹ hindamiseks, siis palun andke teada asjaoludest, millega taotlust teie hinnangul täiendada tuleb. Põhjendage lisainfo küsimise vajadust.

Taotluse menetlemisega seotud koostöö korraldamiseks palun Teil nimetata oma ministri või ameti seisukohti esindav kontaktisik. Majandus- ja Kommunikatsiooniministri kontaktisik antud riigi eriplaneeringuga seonduvates küsimustes on ruumilise planeerimise osakonna nõunik Alan Rood (alan.rood@mkm.ee, 5556 8761).

Vabariigi Valitsus peab riigi eriplaneeringu algatamise või algatamata jätmise otsustama kuni 90 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest. Selleks, et taotluse nõuetekohasust hinnata, ootame kirjas esitatud küsimustele vastuseid esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 28.02.2025.

Vajadusel oleme valmis kohtuma, et selgitada asjaolusid seoses riigi eriplaneeringu protsessiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivan Sergejev

planeeringute asekancler

¹ Riigi eriplaneeringu taotluse nõuetekohasust hinnatakse regionaalministri 04.10.2023.a määruse nr 66 „[Riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele esitatavad nõuded](#)“ alusel.

Lisaadressaadid: Haridus- ja Teadusministeerium
Justiits- ja Digiministeerium
Kaitseministeerium
Kultuuriministeerium
Rahandusministeerium
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
Siseministeerium
Sotsiaalministeerium
Välisministeerium

Alan Rood
5556 8761 alan.rood@mkm.ee